

Hivatása: szülő

Szénássy Tímea

Első ránézésre csak egy egyszerű épület, azonban sokat látott falai naponta átérzik az örömet, a boldogságot, de a könnyeket és a fájdalmat is. A komáromi gyermekotthonban járunk, ahol jelenleg többségében csecsemők és óvodáskorú gyermekek élnek. Számukra ez az otthon adja a biztonságot és a szeretetet, amit sajnos családjuk körében nem kaphatnak meg. Azonban minden alagút végén ott a fény, és az esetek többségében az otthonba került gyermekeknek is megadatik, hogy családban nőjenek fel – még akkor is, ha hivatásos nevelőszülőkből nagy a hiány. Milyen az élet a gyermekotthonban? Hogyan válhatunk hivatásos szülőkké?

Van olyan gyermek, akit – bár egészséges – nem akarnak a szülei. Van olyan is, aki valamilyen rendellenességgel jön a világra, ezért szülei lemondanak róla. Megegyezik, hogy az otthon nem a családi fészkek jelentik, hanem egy féltő, gondoskodó és biztonságot nyújtó közösség. Ilyen a komáromi gyermekotthon is.

Az épületbe lépve egy átlagos óvodánál jobban felszerelt termek tárulnak a szemünk elé. Új köny-

hasarak, plüssjátékok, kisautók – szép, gyermekbarát belső. Egy 4 év körüli kislány mászik a szőnyegen. Mint megtudjuk, betegsége következtében nem tud járni. Két kezét nyújtja a közeledőkhöz: vegyük fel! Mosolyog, sötét szeme csillog – az embernek összeszorul a torka, felveszi, és elalál a szava.

„Azokról a gyerekekről, akik az otthonba kerülnek, az emberek azt gondolják, hogy nincsenek szülei. Hogy árvák. Pedig nem ez a jellemző. Sokkal gyakrabban kerülnek hozzánk a gyerekek azért, mert a szülők nem látják el kellőképpen csemetéjüket, elhanyagolják őket, vagy éppen azért mondanak le róla, mert súlyos betegséggel született” – mondta el érdeklődésünkre Silvia Dorotovičová, a komáromi intézmény igazgatója, hozzátéve, az otthon lassan 60 éve gondoskodik azokról a gyerekekről, akik valamilyen oknál fogva nem élhetnek a családjukkal.

A Béke utcai intézmény falai között jelenleg többnyire újszülöttekről, illetve óvodás és iskoláskorú gyerekekről gondoskodnak. Három specializált csoportban 21 gyermeket nevelnek. Csaknem mindegyikük valamilyen kisebb-nagyobb fogyatékossággal, betegséggel jött a világra.

Lehetőség családi környezetre

Már tizenöt éve hivatásos nevelőszülő segítik az otthon működését. Általuk a gyermekek lehe-

A komáromi Béke utcai gyermekotthon épülete

tőséget kapnak arra, hogy családi környezetben nevelkedjenek. A hivatásos nevelőszülőket azonban nem szabad összetéveszteni az örökbefogadó szülővel. Előbbi átmenetileg gondoskodik a gyerekről, amiért fizetést is kap az otthontól, az örökbefogadó szülők viszont gyakorlatilag nem különböznek a vér szerintiétől.

A hivatásos szülők az otthon alkalmazásában állnak, és saját otthonukban nevelik a rájuk bízott gyermekeket, gyermekeket. Amennyiben egy házaspárnak csak egyik tagja hivatásos szülő, a család legfeljebb három kiskorúról vagy fiatalokorúról gondoskodhat, ha mindketten az otthon alkalmazottai, akkor legalább 2, legfeljebb 6 gyermeket nevelhetnek. Egy hivatásos szülő havonta – a saját munkabérének kívül – a gyereklétszám minimum kétszeresének megfelelő összeget kap egy 10 év alatti

2017. augusztus 28.

AKTUÁLIS

3

gyermek ellátására. Jelenleg ez 182 eurónak felel meg. Ez az összeg nagyobb gyerek esetén némi-lyen emelkedik.

A hivatásos nevelőszülőknél elhelyezett gyermekek többsége 6 év alatti, viszont akár 18 éves korukig maradhatnak a gyermekek, ha nem sikerül őket elhelyezni örökbefogadó szülőknél, vagy pedig ez alatt az idő alatt nem sikerül őket visszahe-lyezni a biológiai családjukba. Amennyiben a 18. életévét betöltött fiatal igényli, saját kérésére a gondoskodás meghosszabbítható egészen 25 éves koráig, ameddig iskolába jár. A gyermekotthon szerződést köt vele a gondoskodás meghosszabbításáról.

Jelenleg az otthon 46 gyermeke nevelkedik hivatásos szülőknél, többségük egészséges – miután nem igényelnek speciális törődést, a nevelőszülők inkább közülük választanak. Ez az oka annak, hogy az otthonban főként valamilyen fogyatékossággal rendelkező gyermekek maradnak. Ugyanakkor – jegyzi meg az igazgató – akadnak olyan hivatásos szülők is, akik kifejezetten a beteg gyermekeken próbálnak segíteni, és nem tántorítja el őket a sok plusz gondoskodás sem.

Mint megtudtuk, az is tévhit, hogy túlnyomórészt roma származású gyerekek azok, akikről nem gondoskodnak kellőképpen vér szerinti szülei, avagy lemondanak róluk. Ehhez képest nagyjából fele-fele arányban kerülnek be az otthonba nem roma és roma gyermekek. Utóbbiakat sajnos nehezebb elhelyezni nevelőszülőknél, ahogy az is jellemző, hogy sokkal kevesebb kislánnyal kell gondoskodniuk, mivel őket hamarabb örökbe fogadják. Figyelnek arra is, hogy a magyar anyanyelvű gyermekek lehetőleg magyar szülőkhöz, a szlovákok szlovákokhoz kerüljenek.

Hogyan válhatunk nevelőszülővé?

Annak, aki nevelőszülővé szeretne válni, erős elhatározásra van szüksége, hiszen ezzel a lépéssel a saját, de környezete életét is teljes mértékben megváltoztatja – hangsúlyozta Silvia Dorotovičová. Másodsorban jó egészségi állapotban kell lennie, és megfelelő lakhatási körülményekkel rendelkeznie. Arra is fel kell készülnie, hogy egy gyermek csak addig marad nála, amíg nem sikerül állandó családot találni számára, akik örökbe fogadják.

A hivatásos nevelőszülőknél legalább középiskolai végzettségüknek kell lenniük, és részt kell venniük egy 60, pedagógusok esetében 40 órás képzésen. Az intézmény igazgatója elmondta,

nagy szükségük lenne hivatásos nevelőszülőkre. Ők az intézmény részéről minden segítséget megadnak nekik, hiszen a gyermekeknek az a legfontosabb, hogy szerető családban nőjenek fel, megtanulják a jó példát. Hivatásos szülővé válni nemes feladat – szögezte le a gyermekotthon vezetője.

Megjegyezte, a náluk nevelkedő gyermekek sorsát azután is igyekeznek követni, hogy örökbe fogadták őket, illetve felnőtté váltak. Valaki annak ellenére is megállja a helyét az életben, hogy hátránnyal kezdte életét, és – legalábbis egy ideig – nem adatott meg neki, hogy szerető családban nőjön fel. „Ha ezt látjuk, halljuk, úgy érezzük, sem a mi munkánk, sem a nevelőszülőké, később az örökbefogadóké sem volt hiába” – zárja szavait az igazgató.

60 éves az otthon

1957. november 1-én kezdte meg működését Komáromban „Csecsemő otthon – Dojčenský ústav” néven, a kórház kihelyezett intézményeként. A Komáromi és az Érsekújvári járásból helyeztek el itt eleinte 0-1 éves gyermekeket, olyanokat, akik betegséggel születtek, vagy lemondtak róluk a szülei, esetleg rossz szociális körülmények között éltek. Az intézményt megalakulásától 1989-ig Škodáčková Anna vezette, majd 1996-ig Trvdová Magdaléna. A sokak által „dojčáknak” nevezett intézményben megnyitása óta 1996-ig 3457 kisgyermekről gondoskodtak. '96 után több változáson ment át az intézmény, kibővítették – fokozatosan megemelték a gyermekek korhatára is.